

Cvičení z rodinného práva

**Prof. JUDr. Zdeňka Králíčková, Ph.D.
Mgr. Martin Kornel, Ph.D.**

2018/2019

SYLABUS 2

Zánik manželství a jeho zrušení rozvodem.

**A. TEORETICKÁ ČÁST: (není nutné písemné zpracování)
nastudujte zákon a učebnici tak, abyste byli schopni
odpovědět na otázky uvedené v příslušných kapitolách**

B. PRAKTICKÁ ČÁST: MODELOVÉ PŘÍKLADY

1. ROZVOD SE ZJIŠŤOVÁNÍM PŘÍČIN ROZVRATU

TZV. SPORNÝ ROZVOD A TVRDOSTNÍ KLAUZULE

Manželství Adama a Evy trvá již déle než *dvacet let*. Narodily se v něm čtyři děti, nejmladšímu jsou dva roky. Za dobu existence manželství Adam a Eva nabyli poměrně rozsáhlý majetek. Zdrojem prostředků k jeho pořízení byl převážně *Adamův pracovní příjem*. Eva pracovala po uzavření manželství pouze dva roky jako cukrářka. Zbylých více než osmnáct let se starala „jen“ o děti a společnou rodinnou domácnost.

Loni na jaře se na oslavě narozenin svého kolegy Adam seznámil s výrazně mladší ženou a záhy se s ní začal intimně stýkat. Před dvěma měsíci se Eva o této skutečnosti dozvěděla. Vzhledem k okolnostem se však domnívá, že se jedná pouze o Adamovo výjimečné selhání a že se jejich manželství podaří zachránit. Adam však již v manželství setrvat nechce a pevně se rozhodl pro *rozvod*. Eva s rozvodem manželství *nesouhlasí*.

Odpovězte písemně:

1. Jaká ustanovení byste jako advokáti Evy využili tak, aby soud manželství nerozvedl? Co musí Eva tvrdit? Co by měla protistrana tvrdit, aby soud manželství rozvedl?
2. Definujte obecně a také ve vztahu k příkladu pojem „zvlášť závažná újma“.
3. Jak lze postupovat, pokud Eva změní názor a po čase bude s rozvodem souhlasit?

Vypracujte:

1. Petit návrhu na tzv. sporný rozvod manželství.
2. Vyjádření manželky nesouhlasící s rozvodem manželství a uplatňující tvrdosti klauzuli. Argumentujte se zákonem v ruce.
3. Petit návrhu na výživné rozvedené manželky v rozsahu „sankčního“ výživného.

2. ROZVOD BEZ ZJIŠŤOVÁNÍ PŘÍČIN ROZVRATU

TZV. NESPORNÝ ROZVOD

Manželství mezi Adamem a Evou se již po velmi dlouhou dobu nevyznačuje prvky harmonie. Vedle neshod v oblasti financí se navíc objevily problémy s alkoholem, proto se *manželé rozhodli pro rozvod*. Vzhledem k tomu, že manželství je bezdětné a oba manželé jsou ještě pořád ve věku do třiceti let, nechtějí se pokoušet o odstranění příčin rozvratu. Dohodli se, že si navzájem nebudou dělat problémy. Eva souhlasí s vypořádáním společného jmění a společného nájmu bytu, jehož má být po rozvodu výlučným nájemcem. Adam je navíc ochoten jí dočasně platit výživné, a to po dobu dvou let.

Odpovězte písemně:

1. Co musí být splněno, aby mohla být předrozvodová smlouva upravující např. právo na výživné pro dobu po rozvodu v podobě vysokého odbytného přímo vykonatelná?
2. Lze v již zahájeném řízení o tzv. nesporném rozvodu docílit stavu, aby byl soud povinen zkoumat příčiny kvalifikovaného rozvratu? Definujte obecně kvalifikovaný rozvrat.
3. Jaké možnosti má Adam, pokud zjistí, že Eva mu byla nevěrná a nehodlá platit výživné pro dobu po rozvodu manželství na základě již uzavřené dohody? Co byste poradili jako advokáti Adamovi? A advokáti Evy?

Vypracujte:

1. Koncept dohody manželů upravující vypořádání vzájemných majetkových vztahů, práva a povinnosti společného bydlení (nájem) a vyživovací povinnost pro dobu po rozvodu manželství (dva roky). Nezapomeňte na odkládací podmínku.
2. Petit návrhu na rozvod manželství tzv. dohodou.
3. Výrok soudního rozhodnutí o návrhu na rozvod manželství, pokud soud dospěje k závěru, že dohoda manželů ve věci vypořádání je neplatná.

3. ROZVOD RODIČŮ NEZLETILÝCH NESVĚPRÁVNÝCH DĚTÍ: VÝLUČNÁ OSOBNÍ PÉČE O DÍTĚ A PODSTATNÁ ZMĚNA POMĚRŮ

Manželství Adama a Evy bylo před pěti lety rozvedeno. V řízení o rozvod manželství se prokázala Adamova nevěra. Vyšlo najevo, že Adam čeká dítě s jinou ženou. Práva a povinnosti k synovi a dceři Adama a Evy byla upravena rozhodnutím soudu tak, že obě děti se svěrují *do „výchovy“ matce* a otcí se ukládá povinnost každý měsíc přispívat na jejich výživu částkou 4500,- Kč. Týden po rozvodu manželství se Adam odstěhoval ke své přítelkyni. Po celou dobu tří let od rozvodu manželství se o děti zajímal, nad rámec své vyživovací povinnosti jim kupoval další drobné dárky a poslední rok u něj děti dokonce trávily více času, než stanovilo soudní rozhodnutí. Na svého nového sourozence si děti rychle zvykly. Stejně tak i Eva řádně plnila svoji úlohu matky. Děti výborně prospívaly ve škole, navštěvovaly zájmové kroužky apod. Začátkem roku Adamova nová přítelkyně přišla o zaměstnání a vzhledem k Adamovu nadstandardnímu příjmu se rozhodla, že s jejich společným nyní už tříletým dítětem opět zůstane v domácnosti. Adam současně vyjádřil přání, aby jeho děti z dřívějšího manželství žily s nimi. Jeho přítelkyně souhlasila. Adam proto kontaktoval Evu a sdělil jí, že by si přál svěření dětí *do své „výchovy“*. Je ochoten přistoupit i na *střídavou „výchovu“* s intervalem 14 dnů. Eva odmítá. Má za to, že nic není třeba měnit, snad jen výši výživného.

Odpovězte písemně:

1. Kdy může soud rozhodnout o změně výchovného prostředí? Jak by měla argumentovat Eva, pokud se změnou nesouhlasí? Co byste jí poradili jako advokáti? Jak byste argumentovali jako advokáti Adama?
2. Definujte pojem „výchova dětí“. Rozlište „výchovu“ v širším a užším slova smyslu a odlište od „osobní péče“ s odkazy na zákon. Zabývejte se interpretací slov „výchova“ matky uvedenými ve výše cit. rozsudku.
3. Za jakých podmínek lze děti svěřit do společné nebo střídavé „péče“ obou rodičů? Odpovězte obecně i v návaznosti na případ.

Vypracujte:

1. Výrok soudního rozhodnutí o svěření nezletilého dítěte do osobní péče matky.
2. Koncept dohody manželů o úpravě styku s nezletilým dítětem.
3. Výrok soudního rozhodnutí o styku otce s dítětem po velmi dlouhé době: na tzv. neutrální půdě, za aktivní účasti odborníka s pozvolným rozšiřováním oprávnění otce.